

Írásjelek helyes szedése

Szabó Csaba

2008. november 18.

Mondatvégi írásjelek

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

A magyar nyelvben a mondatok modalitásának kifejezésére *mondatvégi írásjeleket* használunk.

Kijelentő mondat esetén pontot (.).

A magyar nyelvben a mondatok modalitásának kifejezésére *mondatvégi írásjeleket* használunk.

Kijelentő mondat esetén pontot (.).

Felszólító mondat, felkiáltó vagy óhajtó mondat lezárására felkiáltójelet (!).

Mondatvégi írásjelek

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

A magyar nyelvben a mondatok modalitásának kifejezésére *mondatvégi írásjeleket* használunk.

Kijelentő mondat esetén pontot (.).

Felszólító mondat, felkiáltó vagy óhajtó mondat lezárására felkiáltójelet (!).

Kérdő mondat végén pedig kérdőjelet (?).

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

Hogyan helyezzük el ezeket?

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

Hogyan helyezzük el ezeket?
Például így ?

Hogyan helyezzük el ezeket?
Például így ? Dehogyan !

Hogyan helyezzük el ezeket?
Például így ? Dehogysis !Mindkét iménti próbálkozás rossz.

Hogyan helyezzük el ezeket?

Például így ? Dehogyan !Mindkét iménti próbálkozás rossz.Meg
ez a harmadik is.

A mondatvégi írásjelet mindig közvetlenül az utolsó szó után,
szóköz nélkül kell elhelyezni:

A mondatvégi írásjelet mindig közvetlenül az utolsó szó után,
szóköz nélkül kell elhelyezni: **így!**

A mondatvégi írásjelet mindig közvetlenül az utolsó szó után,
szóköz nélkül kell elhelyezni: **így!**
Utána viszont kell a szóköz.

A mondatvégi írásjelet mindig közvetlenül az utolsó szó után,
szóköz nélkül kell elhelyezni: **így!**
Utána viszont kell a szóköz. Így.

A három pont. . .

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

A három pont. . .

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

- Befejezetlen gondolatra utal.

A három pont. . .

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

- Befejezetlen gondolatra utal.
- Továbbgondolásra ösztönöz.

A három pont. . .

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

- Befejezetlen gondolatra utal.
- Továbbgondolásra ösztönöz.
- Szövegből vagy felsorolásból kihagyott részt helyettesít.

Három darab pontként szedni nem szabad

Három darab pontként szedni nem szabad
se szóközök nélkül...,

Három darab pontként szedni nem szabad
se szóközök nélkül..., se szóközökkel. . .

Három darab pontként szedni nem szabad
se szóközök nélkül..., se szóközökkel. . .
Miért rossz az egyik és miért a másik?

Az elnevezés kicsit megtévesztő: ez valójában egyetlen karakter!

Az elnevezés kicsit megtévesztő: ez valójában egyetlen karakter!
A $\text{\LaTeX}$ -ből a `\dots` paranccsal csalhatjuk elő,

Az elnevezés kicsit megtévesztő: ez valójában egyetlen karakter!
A $\text{\LaTeX}$ -ből a `\dots` paranccsal csálhatjuk elő,
a Word pedig automatikusan erre a speciális karakterre cseréli ki
a három külön begépelte pontot.

Központosítás

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

Mondaton belül a központosítás jelzésére *vesszőt*, *pontosvesszőt* vagy *kettőspontot* alkalmazhatunk.

Mondaton belül a központosítás jelzésére *vesszőt*, *pontosvesszőt* vagy *kettőspontot* alkalmazhatunk.

Melyik lehet a jó megoldás az alábbiak közül?

Mondaton belül a központozás jelzésére *vesszőt*, *pontosvesszőt* vagy *kettőspontot* alkalmazhatunk.

Melyik lehet a jó megoldás az alábbiak közül?

- Úgy kell írni , ahogy ebben a mondatban tettük?

Mondaton belül a központozás jelzésére *vesszőt*, *pontosvesszőt* vagy *kettőspontot* alkalmazhatunk.

Melyik lehet a jó megoldás az alábbiak közül?

- Úgy kell írni , ahogy ebben a mondatban tettük?
- Netán így,szóközök nélkül?

Mondaton belül a központozás jelzésére *vesszőt*, *pontosvesszőt* vagy *kettőspontot* alkalmazhatunk.

Melyik lehet a jó megoldás az alábbiak közül?

- Úgy kell írni , ahogy ebben a mondatban tettük?
- Netán így, szóközök nélkül?
- Vagy: előtte nincs szóköz, utána igen?

Zárójelek, idézőjelek

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- (Ugyancsak szorosan tapadnak a szöveghez a *zárójelek*: nyitó zárójel után és záró zárójel előtt soha nincs szóköz. Ez a kerek, a szögletes és a kapcsos zárójelekre egyaránt igaz.)

Zárójelek, idézőjelek

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- (Ugyancsak szorosan tapadnak a szöveghez a *zárójelek*: nyitó zárójel után és záró zárójel előtt soha nincs szóköz. Ez a kerek, a szögletes és a kapcsos zárójelekre egyaránt igaz.)
- „Az *idézőjelek* a magyar nyelvben „99” alakúak, tartalmukat a zárójelekhez hasonlóan szorosan zárják.”

Kis vízszintes vonalak

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- Kötőjel

Kis vízszintes vonalak

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- Kötőjel
- Elválasztójel

Kis vízszintes vonalak

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- Kötőjel
- Elválasztójel
- Nagykötőjel

Kis vízszintes vonalak

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- Kötőjel
- Elválasztójel
- Nagykötőjel
- Gondolatjel

Kis vízszintes vonalak

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- Kötőjel
- Elválasztójel
- Nagykötőjel
- Gondolatjel
- Negatív számok előjele

Kis vízszintes vonalak

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- Kötőjel
- Elválasztójel
- Nagykötőjel
- Gondolatjel
- Negatív számok előjele
- A kivonás nevű matematikai művelet jele

Kötőjel -

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

- Kötőjelet használunk ilyen-olyan szókapcsolatoknál, egy-két példa erejéig, egy kb. 70-80 oldalas házidolgozatban...

- Kötőjelet használunk ilyen-olyan szókapcsolatoknál, egy-két példa erejéig, egy kb. 70-80 oldalas házidolgozatban...
- Elválasztójelet értelemszerűen sza-vak el-vá-lasz-tá-sá-ra.

- Kötőjelet használunk ilyen-olyan szókapcsolatoknál, egy-két példa erejéig, egy kb. 70-80 oldalas házidolgozatban...
- Elválasztójelet értelemszerűen sza-vak el-vá-lasz-tá-sá-ra.
- Ugyancsak kötőjellel kell rövidítésekhez ragot illeszteni (BKV-vá vált), illetve személynévhez köthető fogalmat, mint például a Bernoulli-törvény, személynévhez kötni.

Nagykötőjel –

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

Nagykötőjel kell ellentétpárok, szerzőpárosok, intervallumok jelölésére.

Nagykötőjel kell ellentétpárok, szerzőpárosok, intervallumok jelölésére.

- téli–nyári gumi
- Szörényi–Bródy
- a Barátok közt 8888–9999. epizódjai

- A gondolatjel – melynek hossza, külalakja megegyezik a nagy kötőjelével – egyik alkalmazási területe a mellékmondatok közbeszúrása: mint az imént.

- A gondolatjel – melynek hossza, külalakja megegyezik a nagy kötőjelével – egyik alkalmazási területe a mellékmondatok közbeszúrása: mint az imént. Ilyenkor a gondolatjel elé és mögé is szóköz kell!

- A gondolatjel – melynek hossza, külalakja megegyezik a nagy kötőjelével – egyik alkalmazási területe a mellékmondatok közbeszúrása: mint az imént. Ilyenkor a gondolatjel elé és mögé is szóköz kell!
- Ugyancsak gondolatjelet használunk párbeszéd, beszélgetések jelölésére. Ilyenkor minden szereplő minden megszólalását gondolatjel vezeti be, általában új sorban. Ebben az esetben a gondolatjelet kicsi, de állandó szélességű szóköz követi.

- Tudod, hogy miért?
- Fogalmam sincs!
- Akkor elárulom: csak így garantálható, hogy a jelet követő első betűk biztosan egymás alá kerüljenek.

A negatív előjel és a kivonás jele

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- Külalakjuk azonos: -2 , illetve $3 - 5$.

A negatív előjel és a kivonás jele

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

- Külalakjuk azonos: -2 , illetve $3 - 5$.
- Az előjel szorosan tapad a jelölt számhoz.

A negatív előjel és a kivonás jele

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központosítás

Kötőjelfélék

- Külalakjuk azonos: -2 , illetve $3 - 5$.
- Az előjel szorosan tapad a jelölt számhoz.
- A műveleti jelnél kell egy kicsit szóközt hagyni.

A negatív előjel és a kivonás jele

Írásjelek
helyes
szedése

Szabó Csaba

Mondatvégi
írásjelek

Központozás

Kötőjelfélék

- Külalakjuk azonos: -2 , illetve $3 - 5$.
- Az előjel szorosan tapad a jelölt számhoz.
- A műveleti jelnél kell egy kicsit szóközt hagyni.
- A „mínuszjel” általában ugyanolyan hosszú, mint a gondolatjel, de alakja is és függőleges pozíciója is más: ez egy külön karakter.

kötőjel: -

kötőjel: -
gondolatjel: —

- kötőjel: -
- gondolatjel: —
- „mínuszjel”: —

kötőjel: -

gondolatjel: -

„mínuszjel”: -

- „65-70. oldal”

kötőjel: -

gondolatjel: -

„mínuszjel”: -

- „65-70. oldal” (Valahol a hatvanötödik és a hetvenedik oldal között, vagy ezek környékén.)

kötőjel: -

gondolatjel: –

„mínuszjel”: —

- „65-70. oldal” (Valahol a hatvanötödik és a hetvenedik oldal között, vagy ezek környékén.)
- „65–70. oldal”

kötőjel: -

gondolatjel: –

„mínuszjel”: —

- „65-70. oldal” (Valahol a hatvanötödik és a hetvenedik oldal között, vagy ezek környékén.)
- „65–70. oldal” (A hatvanötödik oldaltól a hetvenedik oldalig.)

kötőjel: -

gondolatjel: –

„mínuszjel”: —

- „65-70. oldal” (Valahol a hatvanötödik és a hetvenedik oldal között, vagy ezek környékén.)
- „65–70. oldal” (A hatvanötödik oldaltól a hetvenedik oldalig.)
- „65 – 70 oldalas dokumentum”

kötőjel: -

gondolatjel: -

„mínuszjel”: -

- „65-70. oldal” (Valahol a hatvanötödik és a hetvenedik oldal között, vagy ezek környékén.)
- „65–70. oldal” (A hatvanötödik oldaltól a hetvenedik oldalig.)
- „65 – 70 oldalas dokumentum” (Ez így mínusz öt oldalas szöveget jelentene, ha volna értelme – de nincs.)

A fent felsorolt jelek helytelen használata akár értelemzavaró is lehet. Fontos, hogy mindegyiket a rendeltetésének megfelelően és tipográfiaailag helyesen alkalmazzuk!